

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Česká Lípa, 28.října 2707

Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) je obsaženo v novelizované vyhlášce 147/2011 Sb. vyhlášky 73/2005 Sb. *o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.*

Nové znění vyhlášky upřesňuje některé pojmy a zároveň zpřesňuje opatření uplatňovaná při vyrovnávání speciálních vzdělávacích potřeb různou měrou znevýhodněných žáků.

Posouzení vzdělávacích potřeb a míru potřebnosti vyrovnávacích opatření je předáno do kompetence samotných pedagogů, protože „škola tato opatření poskytuje na základě pedagogického posouzení vzdělávacích potřeb žáka, průběhu a výsledků jeho vzdělávání, popřípadě ve spolupráci se školským poradenským zařízením“ (§ 1, odst. 2).

Žák se sociálním znevýhodněním je z prostředí, kde se mu nedostává potřebné podpory k řádnému průběhu vzdělávání včetně spolupráce zákonných zástupců se školou, a žák znevýhodněný nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka“ (§ 1, odst. 6). Explicitní zařazení žáků s OMJ do skupiny sociálně znevýhodněných žáků považujeme za důležitý krok v inkluzi žáků s OMJ.

Možné úpravy způsobů výuky pro mimořádně nadané žáky a žáky s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciací - příklady pedagogicko-organizačních úprav:

- individuální vzdělávací plány – tři výtisky (1x u výchovného poradce, 1x u zástupce ředitele, 1x na specialním pedagogickém centru)
- asistent pedagoga podle školského zákona 561/2004Sb, §16., odst. 9 a 10
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciací žáků v některých předmětech
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

Legislativní podpora vzdělávání nadaných žáků

Ve vzdělávání mimořádně nadaných žáků je upřednostňován model jejich integrace do běžných tříd a řídí se platnou legislativou:

Možnosti podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků jsou uvedené v §17 a §18 školského zákona.

Podrobnosti o zajišťování vzdělávacích potřeb mimořádně nadaných žáků, o průběhu a ukončování jejich vzdělávání, náležitosti individuálního vzdělávacího plánu a podmínky pro přeřazování mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku stanoví vyhláška č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, §12, §13 a §14.

K vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce přispívá systém poradenských služeb.

Konkrétní poradenské úkoly škol a školských poradenských zařízení ve vztahu k těmto žákům

jsou vymezeny školským zákonem a podrobně rozpracovány ve vyhlášce č. 73/2005 Sb. a ve vyhlášce č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Právní předpisy ke vzdělávání a poradenské péči o mimořádně nadané žáky doplňuje Informace ke vzdělávání dětí žáků a studentů mimořádně nadaných, která byla zveřejněna ve Věstníku MŠMT – sešit 12/2006.

Soutěže odborných dovedností pro žáky SOŠ a SOU

„Učeň instalatér 2010“ (13. ročník, Cech topenářů a instalatérů ČR) - soutěž žáků 3. ročníků SOU v oboru instalatér-jednotlivců i družstev SOU - Š (4.1.-19.2.2010), K (22.2.-2.4.2010), Ú (28.-30.4.2010 v rámci stavebního veletrhu v Brně, SHK 2010)

Vědomostní olympiáda Cechu topenářů a instalatérů ČR (9. ročník, Cech topenářů a instalatérů ČR) - vědomostní soutěž žáků 2. a 3. ročníků SOŠ, SOU a U v oboru topenář a instalatér

SOŠ, SOU, U - Š (12/2009), K (3/2010), Ú (4/2010 Brno)

Kontaktní adresa: Franz Ziegler, Cech topenářů a instalatérů ČR, Pražská 38b, 642 00 Brno-Bosonohy.

Soutěž učňů stavebních oborů (14. ročník, firma ABF, a.s.) - 6 oborů (zedník, truhlář, montér suchých staveb, kameník, kamenosochař, obkladač)

Kontaktní adresa: David Surmaj, ABF, a.s. Mimoňská 645, 190 00 Praha 9

Gastronomická soutěž AHOL CUP 2010 (12. ročník) - 4 obory (barman - jednotlivce, barman - družstvo, kuchař - jednotlivce, kuchař - družstvo)

SŠ – R Čechy (22.1.2010, Plzeň), R Morava (27.1.2010, Ostrava), ÚM (17.2.2010, Ostrava)

Kontaktní adresa: Mgr. Karin Chrenková, AHOL - Střední škola gastronomie, turismu a lázeňství, Dušní 1106/8, 703 00 Ostrava-Vítkovice,

Literatura a studijní materiály pro práci s nadanými žáky

JURÁŠKOVÁ, J. Základy pedagogiky nadaných. Praha: IPPP, 2006.

HŘÍBKOVÁ, L. Nadání a nadaní. Praha: GRADA, 2008.

DOČKAL, V. Zaměřeno na talenty, aneb nadání má každý. Praha: Nakladatelství LN, 2005.

LAZNIBATOVÁ, J. Nadané dieťa - jeho vývin, vzdelávanie a podporovanie. 1. vydání. Bratislava: IRIS, 2001.

FOŘTÍKOVÁ, J. Talent a nadání - jejich rozvoj ve volném čase. 2. revidované vydání. Praha: NIDM MŠMT, 2009.

STERNBERG, R. J. Úspěšná inteligence: jak rozvíjet praktickou a tvůrčí a inteligenci. Praha: GRADA, 2001.

FOŘTÍK, V., FOŘTÍKOVÁ, J. Nadané dítě a rozvoj jeho schopností. Praha: Portál, 2007.

CAMPBELL, J. R. Jak rozvíjet nadání vašich dětí. Praha: Portál, 2001.

FOŘTÍKOVÁ, J.(Ed.), RENZULLI, J., REISOVÁ, S., MONTGOMERY, D., JURÁŠKOVÁ, J. Úspěšná výuka mimořádně nadaných dětí. Praha: TRITON, 2008.

MACHŮ, E. Rozpoznávání a vzdělávání rozumově nadaných dětí v běžné třídě základní školy. Brno: PdF MU, 2006.

KOLEKTIV AUTORŮ. Práce s talentovanou mládeží. Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané 25. - 27. 9. 2008 v Brně. Brno: JCMM, 2008.

PRÁCE SE ŽÁKY SE SVP V PLÁNU PRÁCE VÝCHOVNÉHO PORADCE

A) Termínované úkoly

- vyučující pod vedením VP zpracují IVP, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných žáků
- po čtvrtletní klasifikační poradě spolupracovat s problémovými žáky (diagnostika problémů, řešení problémů)
- zjistit zájem žáků o další druhy studia
- poskytovat odborné rady žákům v jejich další kariéře

B) Průběžné úkoly

- spolupracovat s metodikem prevence, s pedagogickými pracovníky při řešení přestupků
- žáků a projednat kázeňské opatření se žákem a zákonným zástupcem
- vést zápis o každém problémovém žákovi na základě hlášení pedagogických pracovníků, z jednání se zákonným zástupcem žáka
- zařadit žáky školy do projektů organizovaných Střediskem sociální a psychologické péče ve spolupráci s Okresním úřadem-odd.soc. prevence a Úřadem práce v České Lípě
- úprava nástěnky - Výchovné poradenství
- spolupracovat s výchovnými poradci ze základních škol a jiných středních škol
- sledovat odbornou literaturu
- seznámit žáky se speciálně vzdělávacími potřebami s podmínkami uzpůsobení maturitní zkoušky
- pomáhat žákům při jejich kariérovém rozhodování

C) Požadavky výchovného poradce na pedagogické pracovníky

1. Pedagogičtí pracovníci v průběhu školního roku informují VP o:

- neomluvené absenci žáků
- problémech v rodině (špatné vztahy v rodině, nedostatečné materiální zabezpečení žáka v rodině)
- podezření na alkohol a drogu (i mimo školu)
- násilí, pokus o krádež, krádeži, výtržnosti (i další přestupky proti školnímu řádu)
- velmi špatném prospěchu, nebo náhlém zhoršení prospěchu
- změnách v chování ukazujících na psychické problémy

2. Třídní učitelé 1. roč. dodají VP do 30. 9. seznam žáků, kteří:

- navštěvovali PPP (specifické poruchy učení)
- mají vážné zdravotní problémy (sluchové, zrakové, alergie, ekzémy, srdeční vady ...)
- opakují ročník, nebo nastoupili z jiné střední školy
- měli sníženou známku z chování, neomluvenou absenci na ZŠ, nebo na předchozí SŠ

3. Třídní učitelé seznámí žáky a jejich zákon. zástupce s funkcí výchovného poradce.